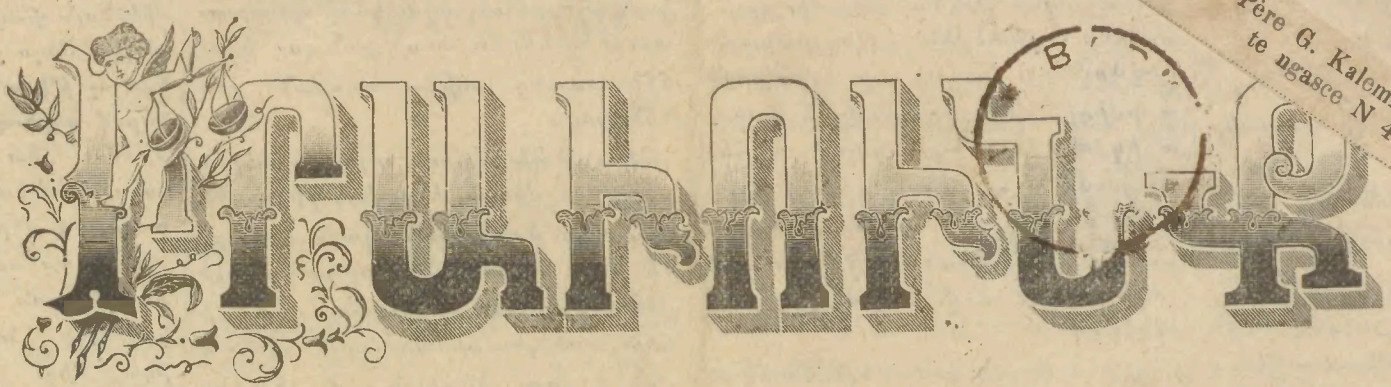

ՊԱՅՄԱՆՔ
ՊՈՒԼԿԱՐԱ
Տարեկան 12 ֆր.
Վեցամսեայ 6 «

ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆ
Քիչ մեկ ծրարով
Տարեկան 14 ֆր.
Վեցամսեայ 7 ֆ.

ԱՄԵՐԻԿԱ
Տարեկան 2.60 ֆր.
Վեցամսեայ 1.50 »

ԿԱՆԽԻԿ
— 0 —
Մանուցման տողը
20 սանթիմ

ԼՐԱԳԻՐ

ԱՋԳԱՅԻՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԵՆ ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ ԵՒ ՇԱԲԱԹ

Rev Pere G. Kalomkarian
te ngasce N 4 Vienne
Edition du journal
"vounk"
Charles

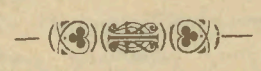
Редация
на ВѢСТНИКЪ
„Иравункъ“
ВАРНА (България)

Գրութիւնք եւ
չեն տրուիր

ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՀՐԱԽԵՐ

Ա.Ռ.

ՀԱՄԱՅՆ ԱՋԳԱՅԻՆՍ

Հայրենակիցներ,

Մայր Հայրենիքէն Եւրոպական մասունին հասած հեռագիրները ու թղթակցութիւնները յայտնապէս կը մատնանչեն հայ աշխարհին մէջ կազմակերպուած մասնակի կոտորածներու սկզբնաւորութեան նոր շրջան մը։ Սպասանքէն, Շուշուքէն ետք հայուն արիւնը այժմ ալ յոգեառատ կը հոսի Մուշի, Էյուքէի, Քենէսի մէջ։ Հայկական խնդիրը հայերուն բնաջնջումովը անհետելու քաղաքականութեան Եւրոպայի ու մարդկութեան մեղապարտ անտարբերութեան պատճառով գտած անաչնկալ յոյժութեան արբշտ, թիւրք դիւանագէտները նորանոր միջոցներ որոճալու վրայ են կրկին մեր անդէն անպաշտպան ժողովուրդը մահաւորական մոլեռանգութեան դէմ միւս միւսի նակ ձգելու ու այս անգամ հայ տարրէն վերջնապէս ազատուելու համար։

Հայաստանի զանազան վայրերը արդէն իսկ գործադուլութեան վրայ ելող մահաակի կոտորածները բնաւ տարակոյս չեն թողուր մեծ ջարդերու շրջանին սկզբնաւորութեան վրայ։

Իւ... կրկին լուռ են Եւրոպան ու մարդկութիւնը, բարէ... կրկին աւանձին կը մը նանք, անդէն և անպաշտպան, օտար ազգերէ հեռի, մեր լիակատար գերակաւոր բնաջնջումը երգուող մահաւորական մոլեռանգութեան հետ։ ու այս անգամ փորձով գիտնալու դժբախտութիւնն ալ ունինք թէ թիւրք վայրագութիւնը ի՞նչ աստիճանի չը հասցնէր երբ Եւրոպայի անտարբերութեան վրայ չեղբայրիկ

Հայրենակիցներ,

Համակերպինք թէ հակառակ տառապելու ընտելացած՝ գերազանցօրէն բեղմնաւոր ժողովուրդ մը ըլլալնուս, երբէք միանգամայն ու մէն կողմերէ մեղ, ամբողջօրեայ սեղմող այսպիսի ճշունակներու հանդիպած չէինք, երբէք չէ եղած ատեն մը ուր հայ ազգին գոյութիւնը այժման վտանգուէր։

Հալածանք բոլոր հայաշատ կեդրոններու մէջ... հալածանք Թիւրքիա, հալածանք Ռուսիա, հալածանք Պարսկաստան...

Հալածանքներու ամենէն սուսակագոյնին անիրաւութեանց ամենէն անապօրոյնին հանդուրժել ստիպուած ենք...

Տեսանք մեծագոր ազգեր որոնք ապիրատօրէն մեր անհետացումին հետապնդող թշնամույն կօզնէին իբր փոխադրութիւն մեր իրենց մատուցած բազմատեսակ ծառայութեանց։

Տեսանք Աւետարանը ու Արդարութիւնը իրենց բերնէն չձգող վեհապետներ։ քաղաքակրթութեան ղեկավարը ու վառարանը ըլլալու յաւակնող ազգեր՝ որոնք իրենց անստգիւտ պատիւ մը կը համարէին մեր հարիւր հազարաւորները մէկ հարուածով սպաննողները հըրապարակաւ իրենց սրտագին բարեկամը հոչակել։

Տեսանք նիւրնք քաղաքակրթ յորջորջող ազգերու իրարու հետ մրցիլը, նորահնար զենքերով զինելու, ու մարդիւր համար զօրաբանակ մը որպէսզի հետեւեալ օրը երթար հըրացանի բռնէր մեր անդէն լանջամերկ մայրերը, բոյրերը, աղջիկները։

Տեսանք այս ամէնը, ու դեռ աւելի կըս. կըծալի դէպքեր։

Սակայն այս ամէնուն հետ այժմ անհունօրէն աւելի վտանգաւոր, աւելի անհզ տագնապ մը անցնելու վրայ ենք. տագնապ մը ալլապէս կորստաբեր, այլապէս սպառնադին։

Աւա՛ղ, որպէս զի շարունակէինք անմիաբան մնալ այսքան վտանգներու առջեւ այսքան ճնշմանց տակ, մեր տունը քանդող թշնամույն դիմադրելու միջոցներուն վրայ փոխադրակ խորհրդակցելու՝ որպէսզի զիրար բզկտէինք ստուգիւ ճշմարտօրէն անկախ ազգ մը ըլլալու արժանիքը ունենալ է տակաւին շատ ու շատ հեռի պէտք էինք ըլլալ։

Տխուր է այսպէս խորհրդածելը, չափազանց տխուր թէն դժբաղդապէս իրականութիւնն իսկ ըլլալու երեւոյթն ունի։

Բայց և այնպէս դժուարաւ մարդուս մըտքին մէջ պիտի սեղմէր սա իրողութիւնը թէ դժբաղդութեանց ծայրակէտը հասած ազգ մը, չքուած բոլոր ազգերէն, անպաշտպան, անապաւտուն, փոխանակ անփոփոխելով զինք խղիւղելու համար իր վրայ քաղող գազանին դիմադրել ջանալու իր ջնջին ուժն ալ արդէն վատնէր եղբայրասպան ունայն կռիւներու մէջ։ Գժբաղդութիւնը՝ ծայրահեղ տառապանքը այնքան ուրեմն կուրացուցէ՞ր է մեր ազգը. հասնէ՞ր ենք այն աստիճան ուր ալ մարդ տրամաբանելու կարողութենէն կը զրկուի, որպէս զի անզիտել ձեւաձեւէինք անրդհատաբար մեր վրայ եկող գազանին առաջացուցը։

Ո՛հ կարիւնները, գայլերն իսկ իրարու չեն վնասիր միջատները գիրենք կոխկռտողներ կը չիթեն...

Հայրենակիցներ,

Հայ ենք ու կը մոռնանք թէ ամէն հայ պարտք մը ունի կատարելիք, պարտք մը գերազանցօրէն աւելի վեհ. աւելի նուիրական անբաղդատելի կերպով աւելի մարդ սիրական քան զիրար անուանարկելը, զիրար սպաննելը, պարտքը վրէժխնդիր ըլլալու աչքերնին ատելութեամբ առջցուն մեր մարտիրոսացած հէգ եղբայրներուն, պարտք յոյժին փափաքը կատարելու բոլոր այն մայրերուն որոնք իրենց գրկացը վրայ կամ ծոցին մէջ զաւակներնու կոտորուիլը լալազին տեսնելով բառ մը միայն արտաբերելու ինքզինքնին կարող զգացին, պարտքը պիղծ հարէմներու խորը հեծեծագին արտասուող կոյսերու թախանձանքը ունկնդրելու։

Միութեան հրաւորը ներկայացնելու պաշտօնը ունիմք բոլոր ազգասէրներուն, ազգային կեանքին բարեկաւութեանը լրջօրէն հետամուտ յեղափոխութեան պայքարին փրկագործ արդիւնքին ճշմարտապէս յուսալիլ հայրենակիցներուն։ Միութեան հրաւերը ներկայացնելու պաշտօնը ունիմք բոլոր անոնց որոնք միակ երգուեալ թշնակույ մը գոյութեանը կը դաւանին. ԹՈՒՐԻՔԸ։

Եղբայրակցութեան գիրկընդխառնումի հրաւերը ներկայացնելու պաշտօնը ունիմք, աշխարհիս երեսը բոլոր ազգերէ չքուած արհամարհուած, բոլոր ազգերէ աւելի տառապած հայ ազգին ողջոյն ամբողջութեանը, յաջողապէս մտքառելու համար միակ թշնամոյն դէմ որ կարեկցութեան խղճի խայթի ամենափոքր նշոյնն իսկ չզգալ կեղծեց հազարաւոր էակներ կոտորելու, այրելու առեն կիներ կոյսեր քաշկուտելու ժամանակ։

Չենք կրնար չհաւատալ որ ազգին բաւուար մեծամասնութեան խանդավառ, ոգեկառ ընդունելութեանը չարժանանայ մեր այս միւսաբանութեան հրաւերը. հակառակ պարագային գուցէ պէտք պիտի ըլլար որ ամենէն հայրենասէր, ամենէն կորովամիտ ու անվհատ համարուողներն իսկ վերջնապէս յուսահատէին։

Ընդհակառակը արդէն զանազան տեղեր կուսակցութեանց միութիւնը երկնց նպատակ առաջադրող խմբակներ անընդհատօրէն կազմուելու վրայ են, Յեղափոխականներ, Հրապարակապիրներ թերթերու մէջ միութեան վրայ կը վիճաբանին ու կը խորհրդակցին. կուսակցութեանց միութիւնը ժողովուրդին իսկ բաղձանքը ըլլալ կը թուի, ու Բարձրեալը միայն գիտէ թէ ժողովուրդ մը քանի՞ Պապիքիցներ չի խորտակիր, երբ իր վեհաձեւ համբերատարութիւնը չափէ աւելի փորձելու յանդգնող անխոհմէնի գտնուին։

Մենք այնքան յուսալիր ենք
ազգին մեծամասնութենէն մեր
զանկիւր աշակցութեանը վրայ,
որքան մեր բուն իսկ նպատակը
որոշ մարմին մը կամ կուսակցու-
թիւն մը կազմելէ հիմնովին տար-
բեր, զանազան քաղաքներու մէջ
նմանօրինակ խմբակներ կազմել
ըլլալով, հայ ժողովուրդին ամէն
խաւերուն մէջ Միութեան անհրա-
ժէշտ պէտքերն կարեւորութիւնը
ընդհանրացնելու համար, անկարելի
է որ մեր նպատակին մէջ Յե-
ղափոխութեան փնտրելու ամենու-
փոքր մտադրութիւն մը նշմար-
ուի:

Զանազան քաղաքներու մէջ
կազմուող մարմինները առժամայ
հանգամանքով պիտի գործեն մի-
ութեան կարելիութեանը համար
բարոյապէս ու նիւթապէս ոյժ
հաւաքելով, ու այդ բոլոր մար-
միններու ուրոյն գոյութիւնը այն
ատեն միայն պիտի դադրի, երբ
յեղափոխական մարմին մը կամ
ընդհ. հայութեան վստահութիւն
ներշնչող յեղափոխ. կազմակերպու-
թիւն մը յառաջ գոյ ու գործ-
նապէս ցոյց տայ իր գործունէ-
ութիւնը, որուն տրամադրութեան
ներքեւ պիտի զննէրինք քաղաքական
ու նիւթական ուժեր: Պատգամա-
ւորներու ժողովոյն իրաւասութեան
կը պատկանի Յեղափոխական կու-
սակցական միութեան աշխա-
տիլ:

Աւելորդ է ըսել թէ կուսակցա-
կան ամէն նկատմամբ վեր գոր-
ծունէութիւն մը առաջադրած ըլ-
լալով, չենք կրնար չ'ենթադրել որ
բոլոր Յեղ. կուսակցութեանց ալ
ձեռնառութիւնը վայելիւր բաղ-
դը չ'ունենանք, երբ իրենք ճշ-
մարտապէս Յեղ. միութեան օգտին
կը հաւատան:

Վառնա ՎԱՐՁՈՒԹԻՒՆ
Հայ Ժողովրդային Միութեան

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ
ԱՆՑՈՒԴԱՐՁՔ

Թէ՛ ծովային և թէ՛ ցամաքա-
յին պատերազմական ահեղ ուժե-
րու նորանոր պատրաստութիւննե-
րը գրեթէ առանց բացառութեան
բոլոր պետութիւնները նիւթական
տագնապի մէջ ձգած են:

Անգլիան՝ Հարաւ - Ափրիկեան
ամէնակողմ պատերազմին ընդ եր-
կար տոկալու համար՝ միջառնիկ
քուէտրիկէլը դատ, նոր վարկեր ալ
ուզելու հարկին մէջ է այսօր, որ
պէսզի թէ բանակը կազմակերպէ
և թէ Միջերկրականի նաւատոր-
միզը աւելի զօրացնէ: Ընդժովայ
շողանալուն ունենալու առաւելու-
թիւնը միայն Ֆրանսայի տրուած
էր ցարդ. բայց այժման զինացիք
ալ այդ կարելորդ պակասը լեցնել
կուզեն. որովհետեւ անցեալ օր Փը-
րանսական նաւաբաժնի մը փորձին

ատեն՝ զոր մեծ հետաքրքրու-
թեամբ դիտեցին Անգլիացիք,
ընդժովայ նաւու մը յանկարծ
տորմիղին մէջ՝ երեւումը և երկու-
ահեղ ուժերը արձակելով անհե-
տացումը սքանչացուց դիտողները:
Յիշէ՛ք ուժերը լեցան ըլլային,
քանի մը վայրկեանի մէջ երկու մեծ
շողանալուն ծովուն տակը պիտի
իջնէին:

Միւս կողմէ՛ ուս ելեւմտական
նախարարը այս օրերս Գերմանիա
մեկնած է մեծ կակ փոխառութիւն
մը կնքելու նպատակով. թէեւ կըս-
ուի թէ այդ փոխառութիւնը պի-
տի ծառայէ ներքին շինութիւննե-
րու. բայց, չէ՞ որ այդ երկուստե-
րի և այլն ներքին շինութիւննե-
րու անհրաժեշտ կրկին պատերազմա-
կան պիտոյից և զինուորներու փո-
խադրութեան ծառայեցնելու նը-
պատակաւ են: Ի՞նչ պէտք ունէր
Ռուսիան մինչև Միպրիոյ խորե-
րու: Մանչեսթրի սահմանները
հսկայ երկաթուղիներ չ'ենկու,
երբ ասորին, բուն երկրին մէջ, շատ
մը նահանգներ ճանապարհի հա-
ղորդակցութեան պակասին պատ-
ճառով, մշտական սովի ենթակա
կը հեծնէ, և միւս կողմէ՛ Օսման
յէ և ալ նաւահանգիստներէ հացա-
հատիկներով շոգենալներ կը
բեռցուին արաւսահանի համար:

Ռուսիոյ նախարարապետ Մ.
Սիմուրյան ալ վեց շաբաթուան
համար Պոլսէն կը մեկնի ար-
ձակաւոր անունի տակ, բայց
բուն նպատակն է, կըսեն, զադ
զիացի կամ գերման սեղանաւորնե-
րու հետ նոր փոխառութիւն մը
կնքել:

Ասորին մեր փոքրիկ Պուրկարի-
ոյ նիւթական տագնապը աւելի
մեծ է իրեն համար, քանի որ առ-
օրեայ պէտքերուն և պարտքի կա-
րոններուն ամսական վճարումները
ընկու համար է որ կը ներդրի ալ
սօր. և այս նեղութիւնն կրկին
պատերազմական նախարարութեան
ըրած չափազանց ծախքերուն հե-
տեանքն է: Գարաւելովի կուսակ-
ցութիւնը, երբ գեա. գործի
պլան չէր անցած մեծ խնայողու-
թիւններ կրնալ ընելու հաւանքով:
Թեմա մը կը ներկայանար ժող-
վորդին. բայց երբ ինքն ալ
նախարարապետ եղաւ, իրեն մե-
ծագոյն գումարը կաշմող պատե-
րազմական «Պրիտէ»էն բան մը
չի կրցաւ զեղչել, հակառակ այն-
չափ ճիգերուն, Պուրկարիոյ պա-
տերազմական պիւտէճէն կրթակա-
նը քառապատիկ փոքր ըլլալով
հանգրձ, այսօր այս վերջինը
կրճատումներու և սեղմումներու
կ'ենթարկուի, իսկ առաջինը կը
մնայ նոյնը ինչ որ էր: Արդէն ի-
մացանք թէ Սոպրանիէն ինքստ
հրաւիրուած է Օգոստոս 30ին
հաւանութիւնաւոր համարձակող
Ֆրանսացի սեղանաւորներուն հետ
նախարար Սարաֆօֆի կնքած
փոխառութեան ծրագրին: Եւ կ'ը-
ուի թէ այս փոխառութեան երաշ-
խաւորութիւն պիտի տրուի ծը-
խախտի մենաշնորհը:

Ահա այսպէս պիտութեանց
գրամական տագնապը, որ ժողո-
ւրդեան տագնապը ըսել է, յառաջ

կուգայ պատերազմական պատրաս-
տութիւններէն, որ օր քան զօր կ'ա-
ճին առանց չափ ու սահման ու-
նենալու:

Եւ ծախքերու այն ահագին
բեռը որ միայն ժողովուրդի ուսին
վրայ կը ծանրանայ, զայն կը դը-
նէ այն աստիճան արգահատի
վիճակի մը մէջ որ առանց վառօդի
հատ առնելու պատերազմի վիճակ
մըն է ըստ ինքեան: Եւ կ'ըսեն
թէ խաղաղութեան մէջ կ'ապ-
րինք:

Գործարար

ԽՕՍՔ ՄԸ
Պ. Թ. Փ. Ե. Լ.

Պ. Թ. Փ. Եւրոպայի մէջ կը քն-
նադատէ ծանկիւլեանի ուղղութիւնը:
Իբրեւ յեղափոխական անհատ մը, որ
ծանկիւլեանի հոգեբանութեան շատ
մօտէն ծանօթ է, թող ներուի ինձ յա-
նուն ճշմարտութեան և յանուն յե-
ղափոխական սուրբ գործի շահուն
խօսք մը ուղղել առ Պ. Թ. Փ.:

Ընկերութիւն մը, որ հրապարակա-
յին բրբաղանաւ չ'ընկեր և իր կանո-
նադրին մէջ ընդունած է զազանի
գործունէութեան սկզբունքը, իրա-
ւունք ունի պահանջել նաեւ որ իրեն
չպատկանող մարդիկ եւս լռեն: Այս
նոր սկզբունք չէ, միեւնոյն սկզբունք
քով զարեւի ի վեր Եւրոպայի մէջ
գործած են և կը գործեն շատ ընկե-
րութիւններ առողջ և օգտակար նը-
պատակներով: Ուստի երբ Պ. Թ. Փ.
կիւլէ «Ժողովրդային Միութեան» մը
գոյութիւնը կը յայտնէ, զայն քնն-
նադատելու նպատակով, դա, արամա-
բանօրէն խորհելով ամեն սահմանէ
զուրս յանդիմութիւն մըն է՝ եթէ
չուզենք անուանել մատնութիւն:
Պ. Թ. Փ. Ծանկիւլեանի զգացում-
ներուն և հայեացքներուն ուղղու-
թիւնը մութ կանուանէ: «Քանի որ
ան չուզեր եղեր Միութեան խնդրին
մէջ իրեն հետ նոյն փափաքն ունե-
ցող անձերու հետ համեմատութեան
զալ» ծանկիւլեանի հակասութիւննե-
րը քննադատող Պ. Թ. Փ. գործի ըս-
կանէ ստալ ինքզինքը կը հակառէ:
Քննենք:

Ա. Ինչպէս կարելի է ծանկիւլեա-
նի զգացմանցը և հայեացքներուն ուղ-
ղութիւնը մութ անուանել՝ քանի որ
ան չուզեր անձերու հետ համեմատու-
թեան մը յանգիլ: Մեծ քանքեր թա-
փուցան ու կը թափուին Դաշնակ-
ցութեան և Հնչակեան կուսակցու-
թեանց մէջ, որոց ոչ թէ փափաքը
այլ նպատակը միեւնոյն է, համե-
բալի գործունէութեան ծրագիր մը
մշակելու համար: Այդ միեւնոյն այսօր
զօրազգաբար չը յաջողեցաւ. բայց
այս պարագան միզի երբեք իրաւունք
չի տար Դաշն. և Հնչ. կուսակցու-
թեանց նպատակները ու գործողու-
թիւնները մութ անուանել: Այդպէս
ընելով մեր հաշուին մէջ խիստ սխա-
լած պիտի ըլլայինք միւսը, և վա՛յ
էր եկեր այն ատեն հայ ազգին գըլ-
խին որ իր ծոցին մէջ չը սնուցանէ
մութի մէջ խաբխարող կազմակեր-
պութիւններ:

Բ. «Միութեան» մը, երբեք պար-
տաւոր չէ անձերու հետ համեմատու-
թեան յանգիլ: Անձեր, որոնք համա-
ձայն են կազմակերպութեան մը նը-
պատակներուն և կանոնադրին հետ
կրնան անդամակցել և գործել հոն,
հակառակ պարագային անոնք չունին

(*) Սոյն յօդուածի ինչ ինչ կետե-
րուն առանց համակարծիք ըլլալու,
անկողմնակալ պարտաճանաչութեան
մղեալ նոյնութեամբ կը հրատարա-
կենք:

միեւնոյն փափաքները՝ ուստի երթան
բարի: Անշուշտ խնդիրը կը փոխուի
երբ ոչ թէ անձեր՝ այլ մօտ նպատակ
ներով գործող կազմակերպութիւններ
իրարու հետ համեմատութեան մը
յանգիլ ցանկանան: Այս պարագային
կարելի է մեծող կողմը նախատել:

Այս հակասական տողերը կուզեն
ծանկիւլեան Միութեան հակառա-
կող մէկը ներկայացնել: Անշուշտ
իզուր ճիգ. որովհետեւ ծանկիւլեան
Արեւայի գնաւէն ելած օրէն իսկ գործ
քով և խօսքով ցցուցած է իր շերտ
կողմնակցութիւնը գէպի Միութեան
ցանկալի գաղափարը, միեւնոյն նպա-
տակով թափած է նա շատ գնահատե-
լի ջանքեր: Ըսածս ձեռքերին խիղ-
ճերուն վրայ գնելով կրնան վկայիլ
Դաշնակցութեան և Հնչ. կուսակցու-
թեան կեդրոնները և «Միութեան»
թերթի ազնիւ խմբագիրը, նաեւ ու-
րիշ շատ անկեղծ յեղափոխականներ:

Յետոյ Պ. Թ. Փ. Ծանկիւլեանի յե-
ղափոխական գործունէութիւնը քնն-
նադատելով անոր քայլերը զերար
հակասող, զաղափարները իրարու ան-
հաշի կը դնէ, և մինչեւ հիմա իր
անսակին մէջ մէկ հատիկը ըլլալով
կիւլէ հայ մանուկ յեղափոխութեան
հերոսական քայլերէն մին, որը ծան-
կիւլեան կատարեց քաջի վայել յան-
գիւնութեամբ, իբրեւ անհպարակ կը
հոգակէ: Իրաւ, այսպիսի յանգիւնաւոր-
թիւն մը հայրենիքի անձնուէր զին-
ւոր մը և և կազմակերպող գործիչի
մը գէ՛տ պարգաւէս անվայել ապրի-
ստութիւն մըն է, և ապագոյց՝ որ
քննադատը իր նուրբ պաշտօնին հա-
սուն մէկը չ'ըլլալէ զատ չի հասնար
նաեւ յեղափոխութեան նշանակութիւ-
նը:

Ահաւասիկ հայ գործիչին վարձա-
րութիւնը: Արդարեւ ցաւալի է այս
արարքը և վնասակար մեր Ազատու-
թեան Ս. Գործին, զի ապերախու-
թիւնը կը վհառեցնէ գործիչը փոխա-
նակ խրախուսելու: Իր սիրելի մայրը
կիւլէ, հոգեհատոր զաւակը մոռնալով
անձը կրակի մէջ նեկող գործիչի մը
արդար իրաւունքն է քիչ մը գնահա-
տանք սպասել, փոխանակ նախատի-
քի ենթարկուած տեսնել իր կատա-
րած էն փայլուն գործը. փայլուն
կրտսէ, որովհետեւ պատիկ գործ չէ
Սոցիալիստներու մայրաքաղաքին մէջ
խալիֆալիս թուրան ստքի տակ ջախ-
ջախելով զերի ժողովուրդի մը ազա-
տութեան և լոյսի ճամբան ցուցնել:
Այո՛, աս մեծ նկարագիրներու յատուկ
գործ է:

Պ. Թ. Փ. կրտէ թէ ծանկիւլեան Ար-
եւայէն ազատուելէ վերջ Նազարբէկի
զէ՛մ ելած է ու վերակազմակերպու-
ն և ապա Դաշնակցութեան յարած:
Ծանկիւլեան անշուշտ իր գնաւէն
մէջ զուրսի անցած դարձած է լուր
չունէր: Երբ ազատուեցաւ վերա-
կազմակերպող ուղղով առիթէն օրոտ
քաղիլ և շահագործել ծանկիւլեանի
վայելած ժողովրդականութիւնը զայն
իրենց կողմը որսացին, և ուզեցին ի-
րենց ովստանաներու շփոթով ծան-
կիւլեանը չլացնել, շոյացելն անոր
գովասանքը և փառք, բայց ծանկիւլե-
անի շացող մարդ չէր, ան ամէն ինչ
արհամարհելով մերկապարանոց ըրաւ
խաչադողները: Ահա ծանկիւլեանի
վերակազմակերպութեան բաժնու ելու մի-
ակ պատճառը: Նազարբէկի մասին
Ծանկիւլեան համակրանք խօսած է,
ճանչցած և գնահատած է անոր յեղա-
փոխական արժանիքը ու հազար ան-
գամ վեր գտած վերակազմակերպութեան:
Ծանկիւլեան երբեք չէ նետուած Դաշ-
նակցութեան գիրկը՝ այլ եղած է Դաշ-
նակցութեան համակիր: Այս ալ զիւ-

ԽՕՐ.

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Թուրքիոյ հայաբնակ գաւառներու շատ մը առաջնորդներ ու տեղապահներ հետզհետէ կ'Պօլիս կը թափին. ոմանք նոյնիսկ Պատրիարքարանի հաճութիւնը առնելէ առաջ: Որովհետեւ այդ գաւառներու թուրք կառավարութեան գէպի հայերը անհշտ բնթայքին և ֆերմերու անպատիժ սիրտգործութիւններուն ղէմ իրենց բարոքները ու Պօլիս զրկած տեղեկագիրները ապարդիւն մնալով, ալիւս վճատած, տակէ տեղին պատասխանատուութիւնէ վերմ մնալ կուզին: Պատրիարքարանի գրասենտին վըրայ դիպում տեղեկագիրները անցեալ շարթու խառն ժողովը նկատողութեան առնելով, իրաց տխուր վիճակին դարձան տանելու յոսով Բ. Դրան: Թագրիթ մը մատուցած է. քայց զեռ ոչ մի դրական արդիւնք չէ տեսնուած: Պատրիարք Օրմանեան փոխանակ աւելի ուղղու միջոցներու վրայ մը առած իսկ, անփութօրէն դաշտային զուարճութիւններով ժամանակ կանցնէ և այս ու այն թաղային եկեղեցիներու մէջ պատարագելու կը պարտի:

Ո՞ր օրի կը սպասեն Պատրիարքին սպանալիք կայքացոյ լեզա փոխակաւները:

— Տօգրիչի Ազգ. վալիարանի շինութեան մնացած 5,000 ֆր. չուփ պարտքը վճարելու համար սկսուած հանգանակութեան արդիւնքը 3000 ֆրանցի հասած է, և դեռ հանգանակութիւնը կը շարունակուի:

— Խարբերդի և զիլզօրէի մէջ վալիարաններ բանալու և արդէն գոյութիւն ունեցածներուն նպաստելու գովելի Նպատակաւ Մ. Նահանգաց մի քանի քաղաքներու մէջ պատգուտ ազգայիններէ տակէ առաջ մասնաւոր ընկերութիւններ կազմակերպութիւն մը ընել «Խարբերդի Կրթական Միացեալ ընկերութիւն» անուան տակ: Այս ընկերութիւնը արդէն 1,200 տօյար պատրաստ գրամ ունի և իր անդամաց թիւը 250 ի մօտ է: Կը յուսացուի որ այս նոր կազմակերպութեամբ այդ թիւը կրկնապատկուի քիչ օրուան մէջ:

Փափաքելի է որ նոյն գովելի նպատակաւ Ամերիկայի ուրիշ գաւառացիներ ալ կազմակերպութիւններ ընեն. որով կակելի ըլլայ, գոնէ յասմը, Պօլսոյ Միացեալ Ընկերութեան պակասը լցնել:

— Պուլկարիոյ այցելու հովիտ Գեր. Բարթեղիմէոս Ծ. Վրդ. հրաժարականը զրկելով Պատրիարքարան, արածուցութիւն խորացած է Պօլիս երթալու:

— Հայ հոգովակտն ազգայիններէն Տ. Կիւզէլ Օննիկ 1890 թուականին Ղարաթիոյ մեր Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ 2200 սակի «Վազըֆ» ըրած բլլալով, միայն տնտեսական 17 ու կէս սակի օրապահիկ կ'ստանար ինքեղեցիէն: Այնքալ շարթու ինքեղ կտակարարք տեսած և մաքմիւնը պապականաց եկեղեցին փոխադրուած է, քայց միայնիք հանգուցելոյն վայելալ յազարկաւորութիւն մը կա. տարել տուին, եկեղեցւոյն սնտուկէն հագալով ամբողջ ծախքը:

ԱՅԼ ԵՒ ԱՅԼՔ

Գերման սնանկութիւնները ուստական հրապարակներու վրայ մեծ ազդեցութիւն գործեցին: Օտէսայի և հարւալին Ռուսիոյ զխառը դրամատուները ծանուցին թէ ասկէ յետոյ երեք ամսուան փոխանակազրկը չպիտի ընդունին այլ միայն չէքով պիտի գործեն: Անցեալները կայքովի պանքան սնանկացաւ, որուն տնօրէնը անձնապաշտ եղաւ. սնանկացաւ նաեւ Էքստերինսուլի դրամատուները. հաւանական է որ հետզհետէ ուրիշներ ալ լսուին:

*. Կովկասի Բուպան գաւառին մէջ նախնիք շարթու սոսկալի փոթորիկներ եղան: Ցերեկը ժամը 1ի ատեն անարկու սեւ ամպ մը մթազնեց երկրին մակերեսովը բոլոր մեծ ու պզտիկ անասունները սարսափաշար հոս ու հոն խուժեցին ողբազին ունումներով: Բնակիչք տուները քաշուած ճրագ վառեցին և աղօթքի կեցան: Ամպը յանկարծ պայթեցաւ, ըսկըսաւ հեղեղանման անձրեւ, յետոյ կարկուտ և սառի կտորներ տեղացին. դուրս մնացող անասունները ջարդուեցան: Գիւղին մէջ ապակի չէր մընացած. արտեր ու այգիներ բոլորը փճացած էին. կարկուտի փոթորիկէն յետոյ սոսկալի հով մը շատ տուններ աւերեց ու 200 հոգի վիրաւորուեցան: Ընտելեան այս տարբերակ երեւոյթին հետեւանօք:

*. Մ. Նահանգաց արտակարգ ղեպքերէն զատ, Գերմանիոյ մէջ ալ օգին խիստ ջերմութիւնը բաւական աւելումներ գործած է բուսական աշխարհի վրայ: Ինչոք կանաչեղենները չորացած են. որովհետեւ խոնավութիւնը հոգին երեսէն քանի մը ռոք խորը քաշուած է: Պերլինի փողոցներուն մէջ բաւական թուով ձիեր և շուներ մահած են տաքէն, և նոյն իսկ մարդեր մարած: Գետակները ցամքած են ու լիճերուն ջուրերը քաշուած:

ԱԶԳ

Թէ՛ ի Տաճկաստան և թէ՛ ի Պուլկարիա Տնօրէն-վարժապետի պաշտօն վարած անձ մը կը փափաքի Ազգ. վարժարանի մը մէջ պաշտօն ստանձնել:

Մանրամասն տեղեկութիւն ըստանալու համար դիմել խմբագր. ըութեանս:

ԱԶԳ

Ռումանիոյ Գէօսթէնճէ քաղաքի Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ համար կը խնդրուի վկայեալ երաժիշտ զատաւոր մը, որ սենեկայ ախորժալուր ձայն, պարկեշտ և բարձր վարք, տարիքը 25-35. և, միանգամայն կարող ազգային վարժարանի մէջ երկրորդական դասեր աւանդելու:

Գոհացուցիչ ամատկան. մանրամասն տեղեկութեանց և բանակցութեան համար, փափաքողը կրնան դիմել հետեւեալ հասցէին:

Մ. Իլիա Մ. Կրիկորիոս

Թիթոլիսի

Գոնսթանցա

ԲԱՌԱՊԻՔ ՍՐՈՆՍՈՒՆ

Ամբողջ գործը երկու շաբաթ հատորներէ պիտի բաղկանայ, որոնց առաջինը արդէն ստացած ենք: Այս հատորը 1060 մեծագիր երեք սիւնակնոց էլէրէ բաղկացած է. գինն է 25 ֆր. սակի. երկրորդն ալ ի մօտոյ պիտի հրատարակուի նոյն գինով:

Կարծէ որ ամեն գրասէր ազգային ունենայ. ստանալ փափաքողք թող դիմեն մեծանուն մատենագիրն: Ի՞նչ Գ. Լուսինեան 108 ալ. քը Նեոյի, ա Նեոյի սիւն/Սիւն (Յրանա) կամ՝ «Հայերի» խմբագրութեան վառնա

ՄԵԾ ՎԻՃԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆԻՐ ՍՕՅԻՍ ԳԱՂԱԲԻ

Երաշխաւորեալ Պուլկար ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵՆԷՆ

Բախդ փորձել ուզողներ տմենայն վատահոլութեամբ կրնան դիմել Տ. Կարապետ Երիւնդանի ի վառնա, և գնել վեցերորդ շրջանի տոմարները, որոնց առաջին «Թիւրաթ»ը տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ Օգոստոս 9 / 22 ին:

ՆՈՐ ԵՐԿԱՐԱՆ

Կաւ

ՄՐՄՈՒՆՋ ՀԱՅՆԱԿԱՆ
(Բարեփոխեալ և նորացեալ)

Առաջին տպագրութիւնը սպառած ըլլալով, շատ մը տեղերէ եղած խորհրդներ վրայ, ՄՐՄՈՒՆՋ ՀԱՅՆԱԿԱՆ Բ, տպագրութիւնը, բարեփոխուած և ճոխացած իրոյս կրնձայուր բանի մը օրէն. գին 1 ֆրանք:

Դիմել Իրաւունքի խմբագրութեան.

Կահակնալի է: Վերոյիշեալ ղեպքերը խախտեցին Ճանկիւլեանի հաւատքը ղէպի յեղափոխականները, այնպէս որ ան չկրցաւ շուտ մը Դաշնակցութեան գիրկը նետուիլ, ուղեց առաջ փորձել և երբ Դաշնակցութեան Դրօշին տակ մտնելու որոշումին մօտեցած էր՝ անապատահեցաւ Պուլկարի տխուր ղեպքը, ինչ որ արգիլեց Ճանկիւլեանի այս քայլը առնելու:

Անդուշտ Ճանկիւլեան չէր պահանջեր Դաշնակցականներէն որ անոնք անտաւալական մարդիկ ըլլային, ան կրնար ըմբռնել թէ լինելով Դաշնակցութիւնը մեծ կազմակերպութիւն մը անդուշտ կրնային հոն պատահիլ սխալ քայլեր, որոց համար Դաշնակցութիւնը պատասխանատու չէր կրնար բռնուիլ, քայց ան պահանջեց որ յանցաւորները ճանչցուելէ ետք անաչառ և առանց կողմնակցութեան պատժուէին, և այս շատ արդար պահանջ մըն է, այս կը պահանջէ նաեւ յեղափոխ—վերադարձեալ առողջ սկզբնորէնքը: Ճանկիւլեանի պահանջքին անմիջապէս դժացում չարեանցաւ, ուստի անոր համար ալ փախ էր Դաշնակցութեան դուռը:

Դաշնակցական մը
ԶՈՒԻՑԵՐԻՍ

Շարունակելի

ՈՒԹԱՄԱՍԵԱՅ ՎԻՃԱԿԱՑՈՅՑ ԳՈՐԾԱՌՈՒԹԵԱՆՑ ԱՂՔ. ԲՆԿ. ՌՈՒՍՃՈՒԳ

1900 Հոկտ. 22-ին մինչ 30 Յունիս 1901

ՄՈՒՏՔ	
Փոխառութիւն զանազաններէ	110.40
Շուկան պատրաստած զանազանէ (միամսեայ)	41.70
Տօնախմբութեան պատիւ պատրաստած զանազանէ	71.30
Եկեղեցւոյ մէջ պատրաստած պնակէ	272.90
Գերեզմանատեղւոյ համար նուէրներէ	90.—
Ամուսնութեանց առթիւ նուէրներէ	22.—
Պատահական նուէրներէ	152.10
Մեքենակառքէ հասոյթ	292.50
Ծաղկեփուշէ	10.—
Պարահանդէսէ հասոյթ	245.—
Բաժնեգրիներէ »	410.—
	1647.90

ԵԼՔ	
Փոխառութիւն վճարուած	110.40
Աղյուսաց համար վճարուած	
1. Դրամական օգնութիւն	553.65
2. Փայտ և ածուի	282.50
3. Ճանապարհածախք	115.10
Նորոգութեան ծախքեր	233.70
Դիւանական սախքեր	9.05
Զանազան ծախքեր	50.10
Մեքենակառքի կառավարին	107.—
Վճարուած ի հաշիւ հին պարտքի Մ. Վարդանեանի	150.—
Ս. Պատրաստ գրամ	36.40
	1647.00

Յրանք 1647.00

Ի Դիմաց Աղք. Ընկերութեան Ատենապետ Մ. ԱՐԳԱՐԵԱՆ Ն. Գ. ԲԵՍՏԱՆԵԱՆ

Մանք. — Մանրամասնութեանց համար տեղեկութիւն առնել փափաքողը կը հրաւիրուին դիմել ընկերութեան Գործադիր Ժողովոյ դիւանին:

Նոյնք

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ

ԲՕԼ ԻԹԻԳԻՅԷ

ԹԻԻՐԳԻՍ

Կրան Տիւք Ալեքսանդր Միխայիլովիչը իգրամէն Երևանը սերալընտա գիտֆիլթի մասնակէ քէշիտէ օլընմը տըր : Կրան Տիւք ըռա սէֆիրի Ջինովիէզ իլէ Սուլթանըն հուգուրընա գապուլ օլընուպ նիշանը իմթիյազա նայիլ օլտու :

Կրան Տիւք Ալեքսանդր չարչամպա կիւնիւ Սթանպուլտան չըգմը տըր :

— Սթանպուլտա մուգու պուլան գարըշըրգուտան տուլար « Բօլիթի գօրէսը » իւքիւպտէն աթի տէքի մալիւմաթը ալմը տըր :

« Վուգուլթ մուպալէզալը մէօս թէրիմիշ տիր . ապալի իպգուլ օլունտը : Յուլիս 11 տէ Բօկոդնօ տաղարը իշինտէ ասըլար վէ պիր պէօլիկ թիւրք ասքէրլէրի պէյնին տէ գալկա վուգու պուլտը . ապըլարտան պիր քիշի էօլմիշ տիր : Եիւզ քիշի գատար իսլամար շէհրէ թօրնարուպ , իսլամթիւնարըն սիւհալարընը ալմազ իշին էվէրին թահարրի իտիմէսինի թալէպ իթտիլէր . ֆազաթ ասքէրիյէ գօման . տանը անլէրի գանաըրուպ թէսքին իթմէյէ մուֆաֆազ օլտու . իսլամլար պու պապտէ թէլէկրաֆիլէ Սուլթանա շիքայէթ իթմիշէր տիր »

— Սթանպուլտա եռմուրճազ իլէթինտէն 3 քիշի տահա թուլթուլուն տըր : 11 կիւն գարան . թինա 7 կիւնէ էնտիրիտի , ըՍթանպուլտան վէ Սաղըզտան մաա տա թիւրքիւնըն տիկէր ճիհէթլէրի խաթալըզտան սալիմ առտ օլընիտօր :

— Սուլթանըն հապէրլէրիտէն Նուի պէյ Ալպանիայա եօլանըլմըլ օլուպ Արնաւուտարտան էօլտիւրիւմիշ տիր . պու գալմըն սէ պէպի Արնաւուտ ըթիսլէրիտէն Համտի պէյին կէշէլէրտէ հապս իտիմէսինին ինթիգամը ըմըլ :

— Սուլթանըն գալմը Ֆէիտ բաշա Սուլթան թարաֆըտան իթալիա գրալընա աթլար հէտիյէ կէօթիւրմէք իշին Վիէննա թաւրիգի իլէ Բօմայա կէօնտէրիլիյօր :

— Թիւրքիւնըն էվրոպա գըլթա . սընտա , եանի Մակեդոնիա , Ալպանիա էյալէթլէրիտէն տաըլար էշգիյէ շէթլէրի վէ ասկէր ու ժանտարմալար պէյնիտէ հէր կիւն եէնի վուգուլթար , մուգաթէլէր վէ միւստտէմէլէր էքսիկ օլմայօր : Էտիրնէտէն յուլիս 5 տէ պէրվէշհի աթի եազմըլար տըր . « Վալի փաշա շէհրտէն 1 տաթ իրազ պուլընան Պաշըհաքը նամ չիֆթլիկէ կրթմիշտի . բաշանըն շէհրէ ալտէ թինտէն ազ րօնրա պիր էշգիյէ շէթէսի չիֆթլիկէ կիրուպ , սահի . պի Տէրսլի Մսթաֆա պէյին մախտուլմըն տազա աշըրտըլար :

Ժանտարմալար վէ սիւվարի վէ բիյառէ ասքէրլէր եթիշուպ , էքի թարաֆտան աթիշէ պաշանըլար . էշգիյէրտէն ալթար վուրուլար իքիսի եարիլէնի պիրի սաղ էլէ կէշէր . ֆազաթ աշըրլան չօնուգ տալի գուլթարըլըր իսէտէ աղըր սուրէթտէ եարէլէնմիշ օլմաըն . տան աօլալար ազ միւտտէթ զար ֆընտա վէֆաթ իտէր »

Գըրգ Քիլիսէտէն յուլիս 15 տէ հազըլմըլ տըր . Իքի Արնաւուտ թէօտօր Միխայիլօֆ իլէ պէրապէր քէօյտէն շէհիթէ ալտէթ իտէր իքէն , եօլտա ալթը էշքեալէր իւղէրլէրիլէ հիւնուլ իթմէլէրիտէ Իքի թարաֆտան աթէ շէ պաշանըլար : Էշգիլէր թէօտօրը թուլթուպ կէօթիւրիւրլէր . Արնաւուտար շէհիթէ կէլիւպ վուգուի հալը հիւրիւմէթէ իսպար իտէրլէր . ժանտարմալար էշգիլէրի տարմագտա տըրլար :

ԲՈՒՍԻՍԱ

Մէրքէշի Բուսիտա տալի հարաթէթ աթմըլ տըր : Յուլիս 16 տա 7 քիշի պալըլմըլ . իէօմիւր 55 — 60 տէրէճէյի կէօսթէրմիշ : Օտեստա սընագըլգ սէպէպի իլէ ֆապրիգալար գաբանուպ իշլէր թալիլ օլունմուշ տըր :

— Բօրթ Արթուրա գատար եաբըլմաքտա օլան ուուս չիմէնտըֆէրի խիթամ պուլմուշ տըր :

ԹՐԱՆՍՎԱՍԼ

Բէիսի ճուհուրիէթ Մ . Քրիւկէրին զէվճէսի Բրէթօրիտա վէֆաթ իթտի :

— Սապըգ Քար վալիսի Լօնտ . բաաա պիր նուլթ գրաա իտուպ տէմիշ տիր . « Ինկիլթէրա սուլհրարգու իթմէքտէ տիր , ֆազաթ իլէրիսի իշին մուլթաթարալը չարթլար գապուլ իտէմէզ , ինկիլթէրա մուհարէպէ խիթամ պուլտուգտան սօնրա Պօսլլէր իլէ պիթարաֆանէ վէ մուհիպպանէ մուխապէրէյէ չիլիշէճէք վէ օնլարա անլատաճաք քի իթիլլալիլէթի գալպ իթմէրլէ սէրպէստիլէթի գալպ իթմէմիշէր տիր :

ՏԱԽԻԼԻՑԷ

Ֆէիս Բրէնա Ֆէրտինանտ հազրէթլէրի Ալմանիայա կէշմիշ տիր :

— Մաքետոնիա Գոմիթէ ըթիւլէրիտէն Մ . Սարաֆօֆ վէ ըլֆէքաթըն մուհաքէմէսի իշպու ալըն 30 ընտա պաշալաճաք : Մադնուլարըն մուտաֆասաը 200 ալթօ գաթ մէճճանէն տէրէօհտէ իթմէք իսթէմիշէր իսէտէ , պուլարըն 14 ինիլ իսթմէրի մահքէմէյէ կէօսթէրիմիշ տիր :

— Միլթէվէֆա Քիւմէլիլի եպիսկոպոսըն ճէսէթի Թըրոպայա նազլ օլունտու :

— Վիւքէլա ըթիսի Մ . Գարաւիլէօֆըն տալի իսթիլարազ մէսէլէսինտէն տուլար էվրոպայա կիտէճէկի ըթվալէթ օլունտօր :

— Վիէննա տա վարիտ օլան թէլէկրաֆար ֆէիւսմէթլիւ Բրէնա Ֆէրտինանտ հազրէթլէրիլէն Գա . բաաալ բրէնաէսի ֆսէնիա իլէ նիշանլանաճաղըն հազրգաթ նէվէր տէն թէլազգը իթմէքտէ օլուպ , Կրանտիւք Ալեքսանտրըն հօլմըլըլ տալի պու մագսէտին սուհալէթլէ հասըլ օլընմաընա խըտմէթ իթմիշ տէյօրլար :

ՉԻՆ

« Սթանտարտ » ըն Շանկայտան ալտըլը թէլէկրաֆա պիւնայէն , Թօ . գիէն վիւլայէթինտէ Սինկուա շէհրինտէ իսթիլալ գուհուր իթմիշ օլուպ , միսիօնըրլէրին թէհիլիլի հալտէ պուլունտըլըր ընտէն աղնաշըլմըլ տըր :

— Բէքինտէքի սէֆարէթհանէլէր պիր մահալլէ իշէրնսինէ թօրլանուպ էթրաֆը գալիլէրլէ իհա . թէ օլընտը : Մէքքիւր մահալլէ տէ Չինիլէրտէն հիշ պիր քիմսէ սաքին օլմայաճաք տըր :

— Չին հիւքիւմէթինին էճէպի տէօվէթլէրէ էօտէյէճէյի թալմի . մինաթ 450 միլիոն թայլ օլտըլը կիպի , էն սօն թազսիթի 1940 սէնէսինտէ թէտիյէ օլընաճաք տըր եանի մէզքիւր մէպալ 39 սէնէ գարֆընտա ճէստէ ճէստէ էօտէնի լէճէք վէ պու վառէ իշինտէ 100 տէ 4 ֆարիզ հէսապ օլունաճաք տըր :

Մ . ԱՄԵՐԻԿԱ

Ալեքիքաաա հիւքիւմէթիւ օլան չիտտէթլի հարաթէթլիւրտէն տուլար պուլտայ վէ սայիլ էքին . էր եանմըլտըլար :

— Կալ եաղը (բէթրօլ) եիւքլէնմիշ օլան պիր ճէօմի վարօրտա աթէլ զուհուր իտուպ . թուլթուլմուշ վէ թալֆէլէրտէն 11 քիշի թէլէթ օլմուշ տըր :

— Չէլիկ իլլիլիէն չալըշան 200,000 իշէլլէրին թալիլ իթմիշ օլտըլարըն Նիւ - Եօրքտան պիւտիլիլմիշ տիր :

ՄԻԻԹԷՆԷՎԻԹԷ

Էվէրտէն հաղմըլ օլտըլըմըլ իւղէրէ Բօբրոյա (իթալիա) կէլսիշ օլան 75 վարօրտան . իպարէթ ինկիլիկ տօնանմաընը զիյարէթ իթմէք իշին իթալիա գրալը թէլէտտիւտտէ պուլունտըզտան սօնրա նիհայէթ Ֆրանսայը կիւճէնտիրմէք իշին զիարէթտէն վազ կէշմիշ տիր :

— Ֆրանսա հիւքիւմէթի մանաստըր փափաղարընա վէ բահիպլէրէ գարըլ եէնի պիր գանանամէնէր իթմիշ օլմաընտան տուլար պազը միաբանութիւնար Ֆրանսա թօրաղընտան չըգմայա մէճպուր օլմըլար տըր :

Ֆրանսա վէ Սպանիա կիպի էն ֆանաթիք գաթօլիկ առտ օլընան միլլէթլէրին պու տէրէճէ ըուհպանլարա գարըլ տալիւնալարը Բա

բանըն հէնիտէն տիւհալի հաքի . միլլէթ ու թէէսիլ էլտէ իտէպի . լէճէկիլէ տայիլ պէսլմէքտէ օլտըլը իւմիտիլ նէ գատար վահիլ նէ գատար պօշ օլտուղընը կէօս . թէրմէքտէ տիր :

— Վիէննա տա կէզէն չայէաթա կէօրէ , Սպանիա Ճիպրալթար սահիլլէրինտէ ինկիլիլլէրին գալէ . էր վէ թապիլլէր եարմաք թէ . աշընտան գօրգարազ , Պէլիքա կիպի տէվլէթլէրտէն զիլթարաֆ հիւքիւմէթ առտ օլընմազ արգու . սընը կէօսթէրմիշ տիր :

ԹԻԻՐԳԻՍԻՑԷ

—) . (—

ՋԱԽԻՐԷ

ՊՈՒՂՏԱՅ	
Վալկոն . 51/56 լի հքթ . 7.20/8.30	
Արապա 50-58 լի հքթ . 8. —/11. —	
ԱՐԲԱ	
Վալկոն 100 քիլ . 8.20/8.40	
Արապա 38-47 լի հքթ . 5. —/5.40	
ԵՌԻԼԱՖ արապա 4. —	
ՅԱՍՈՒԼԻՆ . 100 օգա 18. —/23. —	
ՉԱՎՏԱՐ 7. —/8. —	
Եուլաֆ , ֆասուլէա , չալտար ֆիլթալարը չաղալմ առտ օլընամազ . զիւր մալ կէլմէթիկիւնտէն մուսմէլէ օլմայօր :	
ՏԱՐԸ 5.606.80	
ՄԸՍԸՐ վալ . 58-60 լի . 6. —/6.20	
Արապա հքթ . 6.20/6.50	
Կիւնաէ 5/10 արապա կէլմէքտէ վալկոն եօգ :	
Վալկոն մուսմէլէսի ալթուր ֆրանքլէ , արապա կիւմիւլլէ : Նաթ . 22.8	

ՊԱԳԳԱԼԻՑԷ

Վարնա բիւցաաընտա պազգալիէ մալլէրին պու կիւնքի ֆիւլթի , արթուր ֆրանք իլէ : ֆր . ՍՃ-ԳԱՀՎԷ 1.60/1.75	
Շէֆէր . — (բէլլէ) քիլօ —61/—	
« (բէլլէ) սանաըգ 29.60	
Բիլիլիլ — ճարոն չուլ . 34. —	
Բիլիլիլ Ֆիլիպէ չուլալը 39. —	
Բիլիլիլ ինկիլ . — 25.50	
« Բիլլօ 50. —	
ԿԱՉ . — սանաըլը . 7. —	
Չէթիւր , ԵԱՂԸ . — քիլօ 1. —/1.10	
Գարա իւղիւմ —.35	

ԳԵՌԳ ԳՈՒՅՈՒՄՃԵԱՆ

ԲՈՒՍՃՈՒԳԼԸ

Հէր նէվ ֆալթօն , լանտօ վէ սալիլ արապալար ինչա ու թալիլիլ իլէ չօգ սէնէլլէրտէն պէրու միւլթէրիլէրին էշգիլէր ճիհէթ խօշնուտ պրազմըլ օլան Գ . Գալլուճհանըն արալիլիլիլալ ֆալթօնլար վէ օնա տայիլ էշեա ու էտէվաթ հազըր սաթըլմագտա վէ եաբըլմագտա տըր : Իդիթապը օլան զաթլար մէրգուլըն վառնաաա Տէօրտիլիլ ու չաթիլտա քիւրնա չօմէր 1 միւլթիլէր միւրաճաթ իթմէլի տիրլէր : Սայիլ շէհրլէրտէն վէրլիլն սրբարիլլէր տէրնալ վէ սաաղապէն տուրէթտէ իճրա օլընըլար :

25-9

Отговорникъ Н. Драгулевъ

П "Взаимность", Варна